

Nr 25.

Av herr **Ericsson, Carl Eric**, *angående beräkningen av dröjsmålsränta enligt förordningen om kupongskatt.*

I 5 § första stycket förordningen om kupongskatt den 12 februari 1943 föreskrives, att styrelse för aktiebolag, som beslutat utdelning, inom 30 dagar efter den, då utdelningen blivit tillgänglig för lyftning, till kupongskattekontoret skall dels avlämna bestyrkt avskrift av beslutet jämte till bolaget då inkomna uppgifter om utdelning, dels ock inbetala kupongskatt, som hänför sig till uppgifter, vid vilkas avgivande dylik skatt skolat innehållas.

Enligt andra stycket i samma författningsrum skall styrelsen senast fyra månader efter den dag, då utdelningen blivit tillgänglig för lyftning, till kupongskattekontoret avlämna sådana uppgifter om aktieutdelning, vilka inkommit till bolaget sedan uppgifter enligt första stycket avlämnades, samt inbetala kupongskatt för dels den utdelning, som avses i de dåmera avlämnade uppgifter, vid vilkas avgivande skatt skolat innehållas, dels den utdelning, för vilken behöriga uppgifter ännu ej redovisats.

I 5 § fjärde stycket samma förordning stadgas vidare, att om styrelsen icke inbetalat kupongskatt inom föreskriven tid, bolaget till statsverket skall gälda ränta å det felande beloppet efter nio för hundra om året från den dag det senast bort betalas tills betalning sker.

Av den till grund för förordningen liggande propositionen nr 12 till 1943 års riksdag framgår, att anledningen till den höga räntefoten är, att bolaget icke genom att uppskjuta inbetalningen skall kunna bereda sig någon förmån, utan att ett sådant uppskov skall medföra verklig olägenhet för bolaget. Avsikten med bestämmelsen, som således är av utpräglat prohibitiv karaktär, är att skydda statsverket från olägenheten av att vederbörlig kupongskatt icke inflyter i föreskriven tid.

Enligt den tolkning av bestämmelsen, som kommit till uttryck i ett av Kungl. Maj:t meddelat utslag, refererat i Regeringsrättens årsbok såsom nr 28 för år 1947, inträder emellertid skyldighet att utgiva ränta även i sådana fall, då från samtliga aktieägare till bolaget inkommit sådana uppgifter, vid vilkas avgivande skatt icke skola innehållas och någon kupongskatt således icke undanhållits statsverket utan styrelsens försummelse uteslutande bestått däri, att från aktieägare inkomna uppgifter avlämnats för sent till kupongskattekontoret.

Enligt berörda rättsfall hade ett bolag vid bolagsstämma den 24 maj 1944 beslutat att till aktieägarna utdela 180 000 kronor, vilken utdelning blev tillgänglig för lyftning samma dag. Anmälan härom inkom till kupongskatte-

kontoret den 25 november 1944. Bolaget uppgav därvid, utan att förete uppgifter å utdelningen, att utländska aktieägare ej funnes i bolaget. I en den 28 december 1944 dagtecknad skrivelse anmodade kupongskattekontoret bolaget att till kontoret inbetala kupongskatt å nämnda utdelningsbelopp med 36 000 kronor jämte ränta därå efter 9 %, räknat från den 24 september 1944 t. o. m. den dag inbetalningen skedde. Den 2 januari 1945 inkom till kupongskattekontoret från bolaget vederbörliga uppgifter angående ifrågavarande utdelning. Enligt dessa uppgifter skulle kupongskatt icke utgå å någon del av utdelningen.

Sedan kupongskattekontoret i en den 11 januari 1945 dagtecknad skrivelse anmodat bolaget att till kontoret inbetala ränta å 36 000 kronor efter 9 %, räknat från den 24 september 1944 t. o. m. den 2 januari 1945, då redovisning för utdelningen lämnades, med ett belopp av 873 kronor, förordnade vederbörande länsstyrelse genom resolution den 21 april 1945, att ifrågavarande ränta, 873 kronor, hos bolaget skulle uttagas i den ordning, som om indrivning av kronoutskylder funnes stadgad.

Kammarrätten, varest bolaget anförde besvär över länsstyrelsens resolution, yttrade: Enär, enligt vad handlingarna i målet utvisade, någon skyldighet för bolaget att vid utbetalande av ifrågakomna utdelning innehålla kupongskatt icke uppkommit, alltså och då vid sådant förhållande bolaget icke kunde anses pliktigt att till statsverket gälda ränta enligt bestämmelserna i 5 § fjärde stycket förordningen om kupongskatt, funne kammarrätten skäligt att, med ändring av länsstyrelsens resolution, undanröja det meddelade förordnandet om indrivning av berörda ränta.

Sedan vederbörande taxeringsintendent å tjänstens vägnar hos Kungl. Maj:t anförde besvär och däri yrkat, att bolaget måtte förklaras pliktigt utgiva ifrågakomna dröjsmålsränta, anförde regeringsrätten: »Enär styrelsen för bolaget icke inom den i 5 § andra stycket förordningen om kupongskatt angivna tiden avlämnat behöriga uppgifter angående ifrågavarande utdelning å 180 000 kronor, har skyldighet inträtt för bolaget att inom samma tid inbetala kupongskatt för utdelningen. Då denna skyldighet icke fullgjorts och uppgifter, varom nyss sagts, avlämnades först den 2 januari 1945, måste bolaget på grund av bestämmelsen i fjärde stycket av nämnda paragraf anses pliktigt att gälda ränta i enlighet med vad kupongskattekontoret angivit. Regeringsrätten prövar förty lagligt att med ändring av kammarrättens utslag fastställa länsstyrelsens resolution.»

Enligt den tolkning av författningsrummet, som sålunda enligt praxis blivit fastställd, kan följaktligen ett bolag, vars styrelse på grund av förbi-seende underlåtit att inom fyra månader efter bolagsstämmans beslut till kupongskattekontoret avlämna till bolaget inkomna uppgifter om aktieutdelning, påföras dröjsmålsränta, beräknad å hela det belopp uppgifterna avse, såväl då statsverket icke äger någon fordran å kupongskatt som då denna fordran understiger det belopp, uppgifterna avse. Den som felat allenaast därutinnan, att han underlåtit att inom föreskriven tid avlämna vederbörliga uppgifter, drabbas av samma kännbara påföljd som den, vilken icke

blott försummat uppgiftsskyldigheten utan därjämte obehörigen innehållit statsverket tillkommande kupongskatt. Samma påföljd inträder jämväl vare sig statsverkets slutliga fordran å kupongskatt avser hela den utdelning, för vilken uppgifter ej lämnats, eller allenast en del därav.

En räntepåföring enligt dessa grunder framstår såsom stötande för rättskänslan och torde icke hava avsetts. Då bolaget icke obehörigen innehållit någon kupongskatt utan den bristande redovisningen allenast avser avlämnande av de från aktieägarna inkomna uppgifterna, kan det icke anses överensstämmande med allmänt vedertagna rättsgrundsatser att påföra bolaget en å summan av dessa uppgifter belöpande dröjsmålsränta, som i vissa fall uppgått till mycket avsevärda belopp. Och i de fall, då kupongskatt till visst belopp obehörigen innehållits av bolaget, bör dröjsmålsräntan självfallet beräknas allenast härå och icke på ett högre belopp. Oftast torde den bristande redovisningen av uppgifterna bero på förbiseende av någon tjänsteman hos bolaget. Med den synnerligen betungande uppgiftsskyldighet i olika avseenden, som för närvarande belastar näringslivet, är det förklarligt, att ett dylikt förbiseende någon gång förekommer. Underlåtenhet att inom föreskriven tid avlämna ifrågavarande uppgifter torde emellertid, lika väl som underlåtenhet att ställa sig andra ordningsföreskrifter till efterrättelse, böra medföra någon påföljd för den försumlige, men denna påföljd bör stå i rimlig proportion till försummelsens svårhetsgrad, vilket enligt gällande bestämmelser icke är fallet. Påföljden bör självfallet icke vara hårdare än som för vinnande av en effektiv kontroll kan anses erforderlig, och behov av mera rigorösa bestämmelser om påföljd för allenast dröjsmål med avlämnande av vissa uppgifter kan icke rimligen föreligga på detta område än på andra förvaltningsområden. En lämplig avvägning av påföljden synes vinnas genom ett stadgande, att dröjsmålsräntan skall beräknas å det kupongskattebelopp, som, enligt vad från bolaget överlämnade uppgifter från aktieägarna utvisa, samtidigt med dessa uppgifter bort överlämnas till kupongskattekontoret, dock med lägst visst minimibelopp. Detta torde skäligen kunna bestämmas till 50 kronor.

I enlighet härmed synes 5 § fjärde stycket i förevarande förordning böra kompletteras med ett stadgande, att därest bolaget icke på sätt i nämnda författningsrum föreskrivits inbetalat kupongskatt inom föreskriven tid, men inom av kupongskattekontoret förelagd tid icke understigande 8 dagar efter det bolaget emottagit föreläggandet inkommer med uppgifter om aktieutdelning, vid vilkas avgivande skatt ej skolat innehållas, ränta skall utgå å allenast det belopp, som enligt vad dessa uppgifter utvisa skulle av bolaget hava inbetalats, dock med minst 50 kronor. Om bolaget inom sist angivna tid styrker, att skyldighet icke förelegat för bolaget att inbetala kupongskatt, skall räntan sålunda utgå med 50 kronor.

På grund av vad sålunda anförts hemställas,

att riksdagen för sin del måtte besluta sådan ändring av förordningen den 12 februari 1943 om kupongskatt att i 5 §

fjärde stycket omförmälda dröjsmålsränta förklaras skola beräknas å allenast det kupongskattebelopp, som, enligt vad från bolaget överlämnade uppgifter från aktieägarna utvisa, samtidigt med dessa uppgifter bort överlämnas till kupongskattekontoret, dock att sådan ränta skall utgå med minst 50 kronor, samt

att vederbörande utskott måtte låta utarbета därför erforderlig författningstext.

Stockholm den 15 januari 1949.

Carl Eric Ericsson.